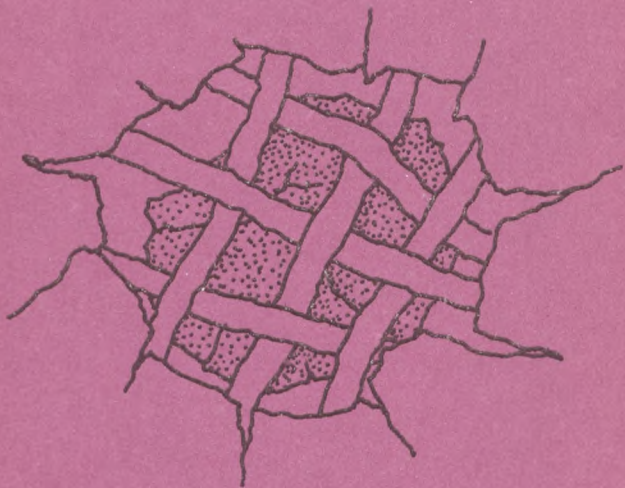
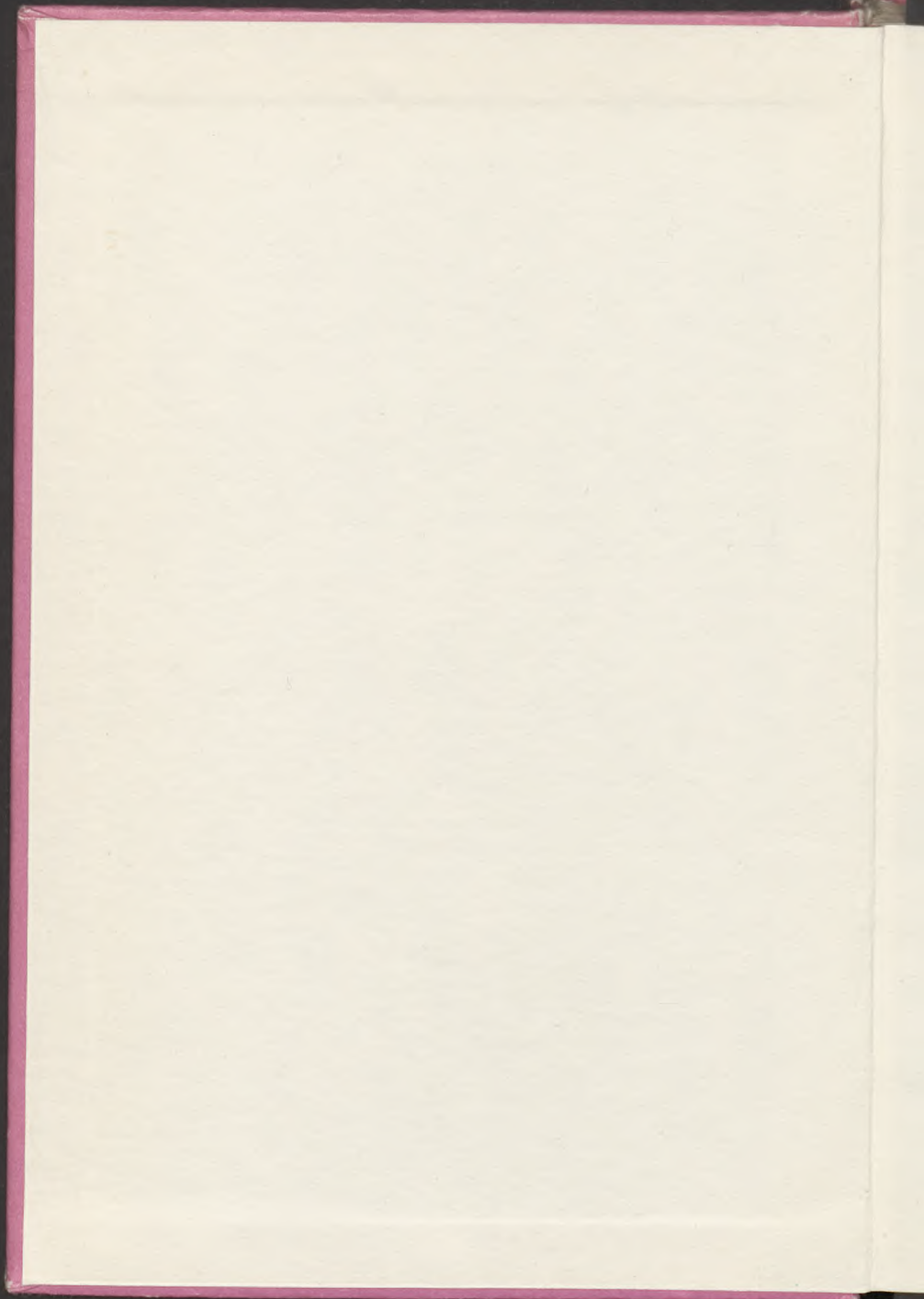
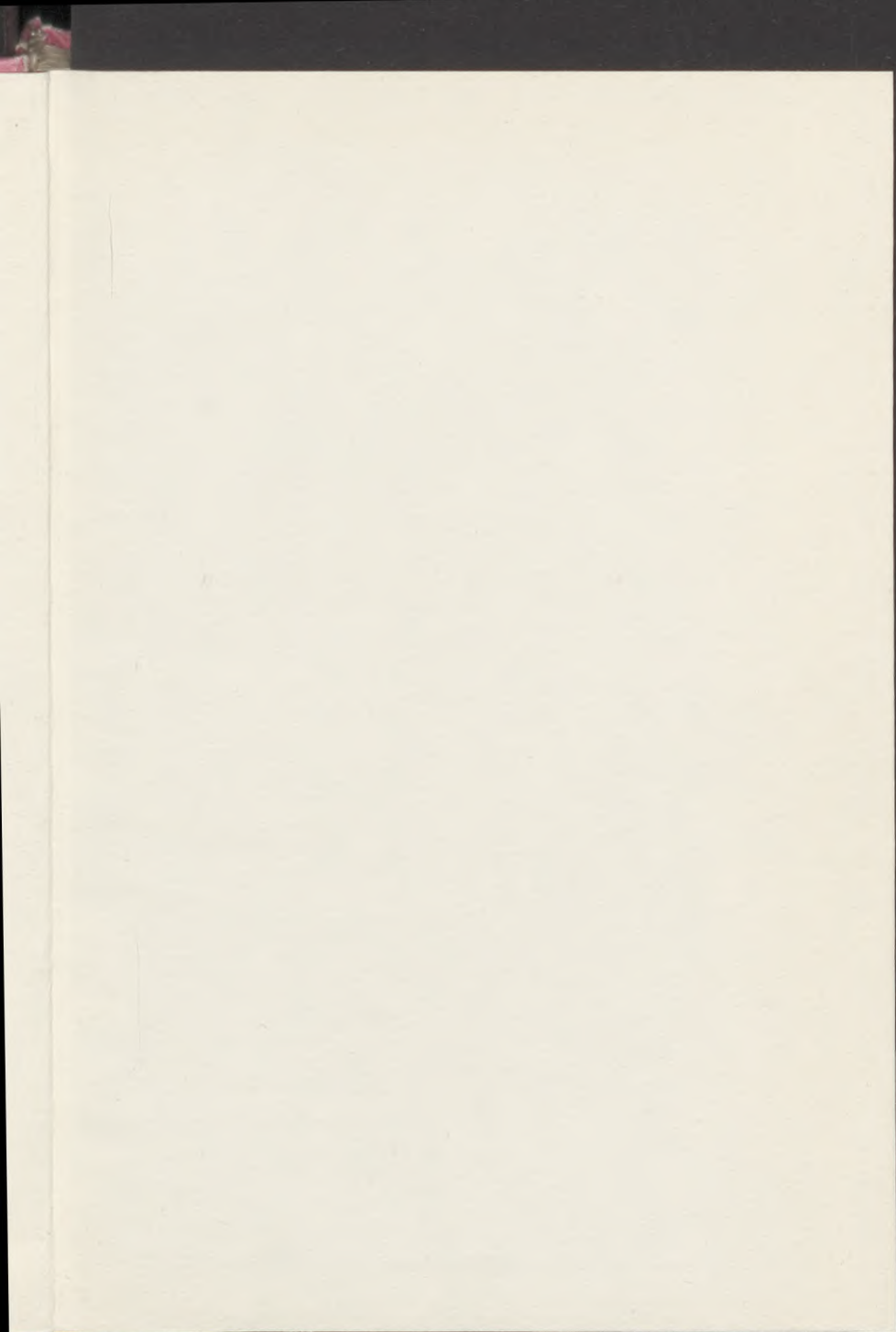
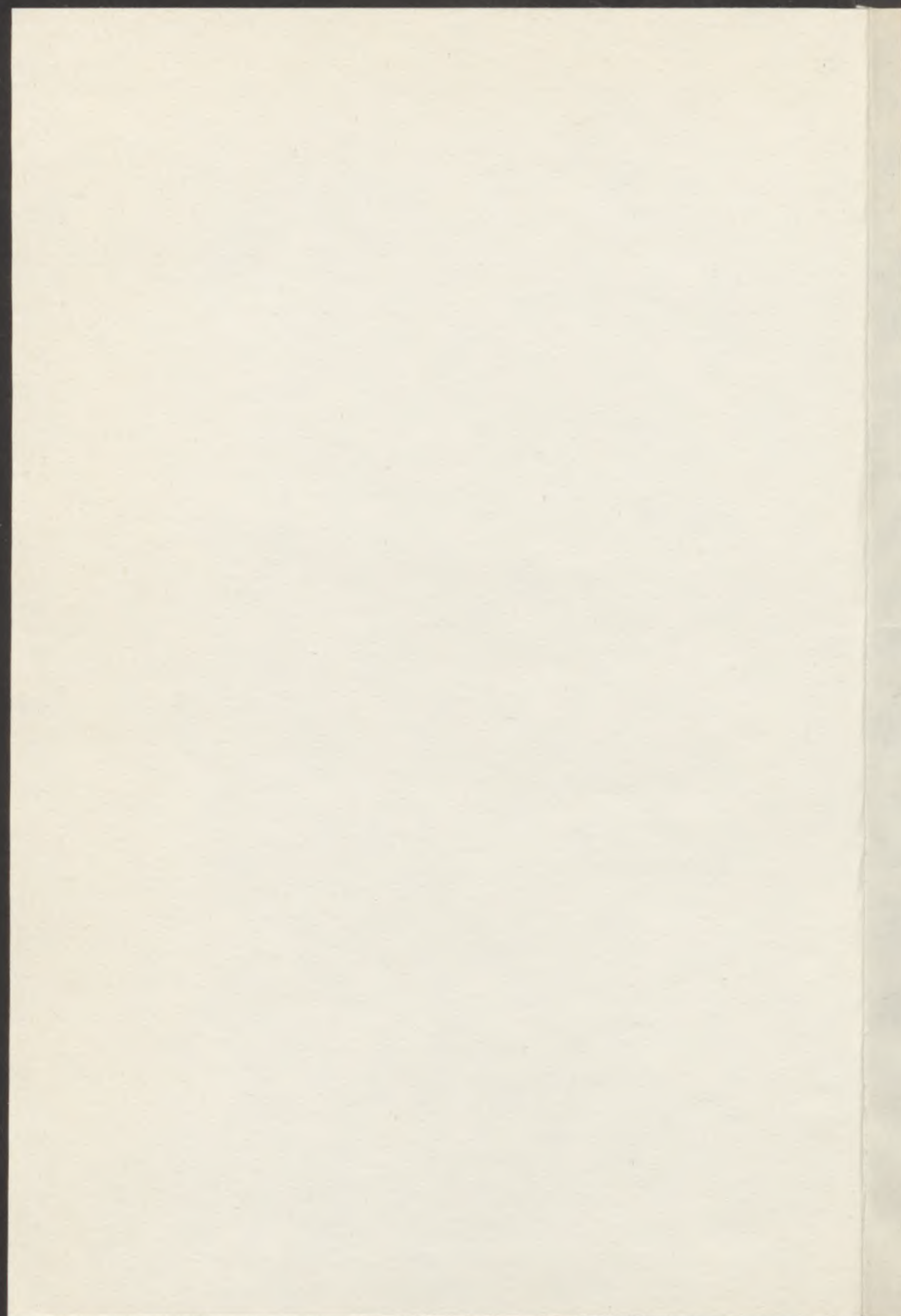

MB
137.382

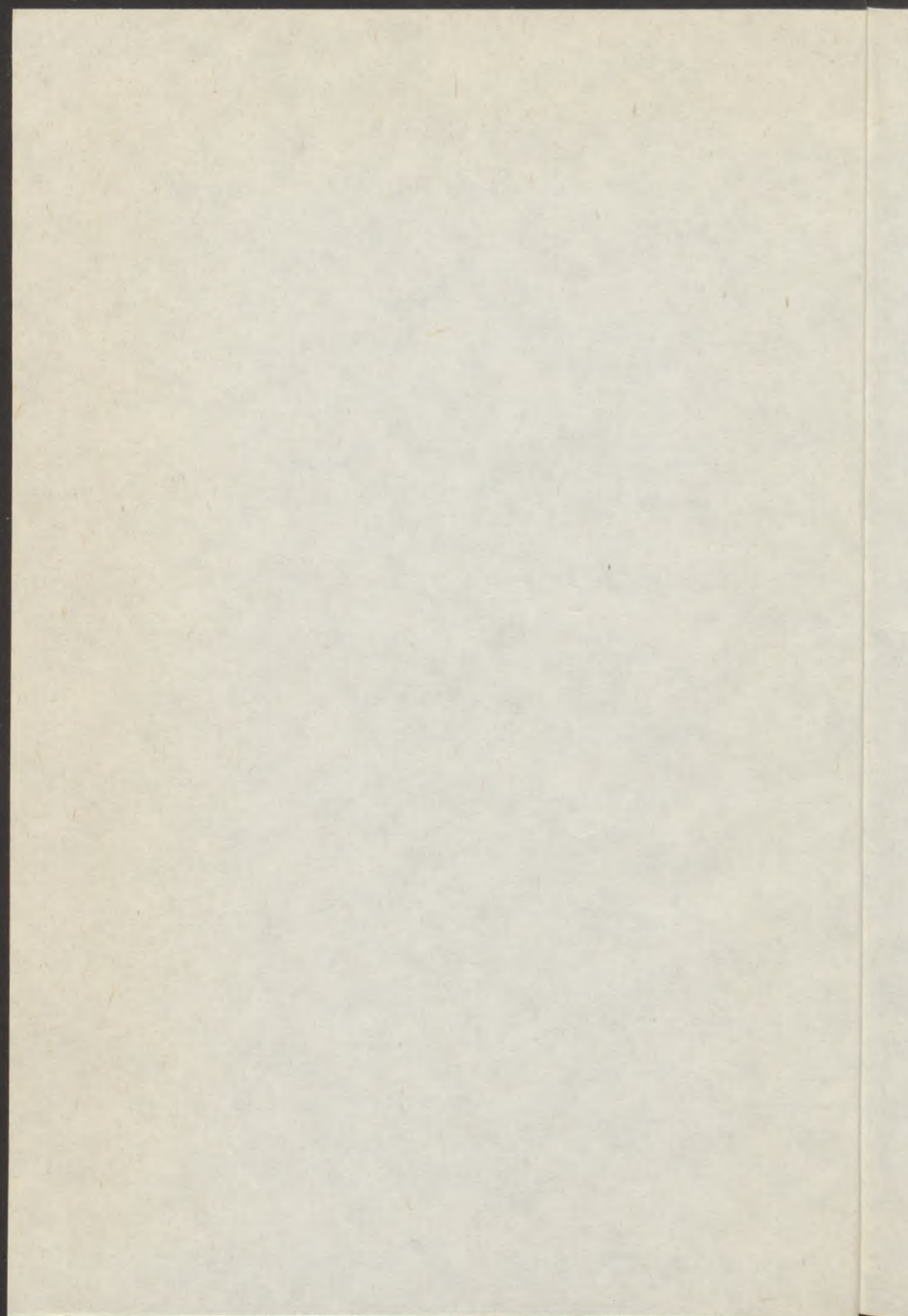

Utassy József

KESERVES

Utassy József

KESERVES

Versek, 1986–1989

Szépirodalmi Könyvkiadó
Budapest

Készült
az Eötvös József Alapítvány
támogatásával

MB 737.382

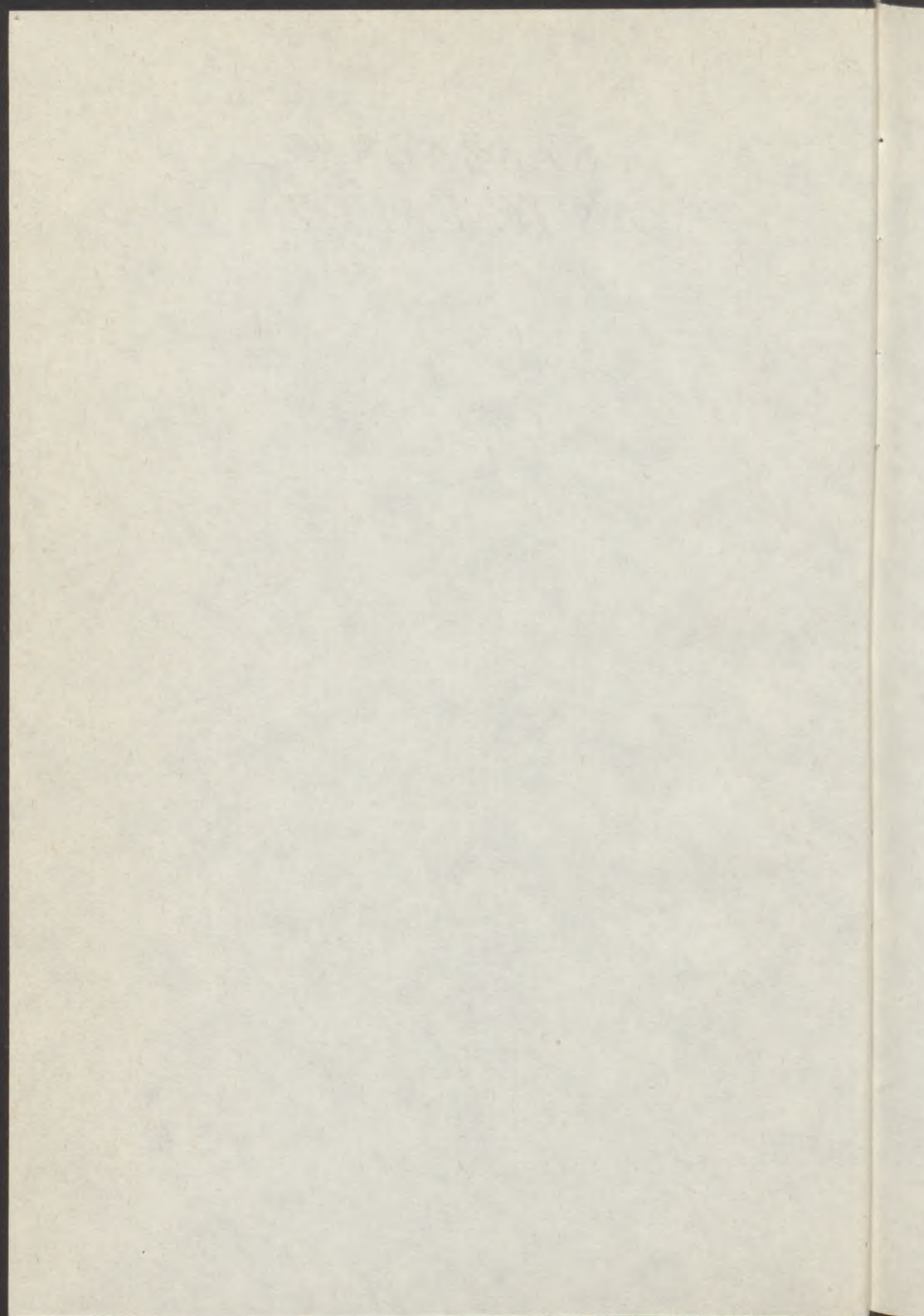

1991

© Utassy József, 1991

*A SZABADSÁG
ANGYALÁHOZ*

ÖREG VERS

Vezet egy ösvény, ballagok,
csönd van, lihegek, hallgatok.

És föl-fölnyögnek a havas fák!

Nap süt, de szemem nem ragyog:
levert forradalom vagyok.

Hol vagy, én tündérem, Szabadság?

OKTÓBER

Rothadt rózsák a kertben,
deresen, megdermedten,
rothadt rózsák a kertben.

Ősz fű leng, minden kihalt, vén,
te pompázol csak, krizantém,
ősz fű leng, minden kihalt, vén.

Szél ama suhanc-sírokat
ölelgesd, becézd, simogasd,
s csókold, aki ott sírogat!

Mert fakítja forradalmad
fényét, ki hallgatván hallgat,
fakítja forradalmad.

Ünnepek ünnepe: tüntess,
ha kell, hát bitangot büntess,
tüntess, Október, tüntess!

TORKIG VAGYOK

Elég,
elég volt,
elég volt a hallgatásból,
a dögletes hallgatásból elég volt,
elég,
elég,
elég.

Undorodik tőlem a föld,
csillagokat borzong az égbolt,
a dögletes hallgatásból elég,
elég volt.

Nekem a nyár is csak temetés már,
a határ hatalmas, fekete cinterem,
ahol a napraforgó kandelábereit
oltja ki sorra a lebukó Nap.

Hát álljatok elő az óriás alkonyatban:
hitem megrontói,
ezerszer átkozottak,
ti leprások,
dögevők:

sorakozzatok föl itt,
a szíнем előtt.

Gyere,
te kibiztosított-bomba-fejű,
ha te csak egyet kacsintasz,
levegőbe röpül a bölcsöde dadástól,
asszonyom hajzata leég,
melle lecsöppen.

Hát mibe higgyek én,
mibe higgyek,
ha a szabadság angyala szembeköpvé,
s törli arcát zászlókba,
lobogókba,
rejtí szégyenét fiam elől,
mert dög a jövőndő.

Hát mibe higgyek én,
mondjátok,
mibe higgyek?!

Énekeljek elégiát az égett hús szagáról?

Ó,
Giordano Brunó,
és ti,
ragyogó boszorkányok,
drága elődeink a lángban:

immáron minden sejtünk sikolt,
sajog.

Világ!
Torkig vagyok veled.

Torkig vagyok.

ÁTOK

Föld,
ne fogadd be őket,
ne fogadd be!

Vak idő malma:
csontjaikat
öröld vakító liszté,
és szórd a sziszegő szelekbe:

ne fogadd be őket,
Föld,
ne fogadd be!

Pattanjon ki szemük,
mint a hóbogyó gyümölcse,
tekintetük tűzkútjába
vizeljenek varangyok,
kecskebékák,

mert ezek:

a föld alatt is hágnak!
sisak sisakon,
koporsó koporsó hátán,
szétkamatyolják a drága jövőt,
és megsokszorozódva
újra kikelnek.

Hát ne fogadd be őket,
Föld,
ne fogadd be,

tagadd ki sorra mind,
tagadd,
tagadd ki!

VILÁG VAGÁNYA

Itt állok f e l p o f o z v a.
Kitiltva. Lefokozva.

Mellemről potyog az érem.
Nincs kedvem csúszni térdem!

Vagyok a világ vagánya.
Vállamon iszonyat árnya.

Árulás ezüstje nem kell!
A nap: ingyen is fölkel.

Írok hát igazat árván!
A hold a hangulatlámpám.

PAPÍROM HAVA MELLETT

Én már csak arról akarok írni,
amit nem lehet kibírni,
amit nem lehet kibírni.

Nem érdekel a gondolat szennye!
Ordasok bújnak báránybekecsbe:
nem érdekel a gondolat szennye...

Csörtessenek csak államok, álmok:
én mindentudó magányra vágyok,
már mindentudó magányra vágyok.

Papírom hava mellett borozván:
világ lármája föl nem ér hozzám,
papírom hava mellett borozván.

BORDAL

Torkom sivatagát látva
dohogsz-e,
Noé,
te vén hordótulajdonos,
te?!

Ím,
itt vagyok.
Kilétem
ne tudakold.
Ragyogtass az asztalra
egy kupa bort!

Lobogók után loholtam,
lihegtem:
selymek bolondja,
suhogva siettem.

Bár ballagtam
volna veled
a hegyre:
tőkék remetéje,
te jóöreg,
te.

Oda hitem,
oda minden
reményem:

a poharat
szorítom csak
keményen.

Csupa csillag
ez a világ,
csupa hold.
Tündököltess elém hát
egy kupa bort.

10 HAIKU

Hitető égbolt!
Várok alattad árván,
és nincs szivárvány.

*

Romokban hitem.
Hallom, ahogy bordámat
döngeti szívem.

*

Leszentül a Nap.
Nyelem ostyáját nyögve.
Barbár pillanat.

*

Miért, miért is,
hogyan telehold helyén
koponya fénylik?!

*

Kicsi az ember.
De bánatában vele
zokog a tenger.

*

Szemed hajói
megrakva sóval, éggel:
ne süllyeszd még el.

*

Rémült vagy, riadt.
Suhogj hát haza, hé! Vár
asszonyod, fiad.

*

Villogó álom
verejtékeztet. Látom:
irtják családom.

*

Amerre nézek:
fegyver, fegyver és fegyver.
Megölnék egyszer!

*

Valami kéne.
Szellem szigora, fénye.
Hogy lenne vége!

IRGALMATLANUL

Köd van,
hatalmas.

Fuldokolnak
az utcai lámpák.

Dakota indián fényátoruk alatt
dideregtet december,
vacogtat.

Egyik cigarettáról
a másikra gyújtok,
szítom parazsukat,
füstölök kegyetlenül.

Deres a fű,
hóharmatos az utca.

Éjfél van.

Homlokomon
a tűnődés tengertánca,
meg a töprengésé.

Negyvennyolc éves leszek
márciusban:
negyvennyolc éves.

És nincs hitem,
emberek!

Nagy szemeim kirakatából
kilopták a fényt,
a derűt,
számúzték még a
könnyeimet is —

csak a só ragyog,
csak a só,
csak a só kristálya
izzik irgalmatlanul.

Nem hiszek semmiben.

Sem istenben,
sem államban
nem hiszek többé!

Törvényt is
csak egyet tisztetek:
az örök elmúlását.

A lüktető idő
mellkasában tombol,
hánytorog a szívem,
amíg hánytoroghat.

MAGAMNAK ÍROK

Mit bánom én, ha olvassa, ha nem
verseimet a Nyájas Olvasó!
Magamnak írok. Nem csábít siker.
Átlényegít az ég alatt a szó.

Tudom: hazudni nem hazudtam.
Minden betű ragyog.
Arany sisakot hord a tollam,
s fényes gondolatot.

CSÖND HULL

Gyávul, öregszik a hajdani ifjú, retteg az újtól,
hőskora távoli már,
száll az idő vele, száll.

Hej, pedig annakelőtte, ha rügyropogásra riadt föl:
nagy szeme fénybe borult,
homloka, arca kigyúlt!

Március angyala jött hozzá kipirultan a láztól,
diktált néki, dalolt:
forradalom szaga volt!

Jöttek az ifjak, a bátrak, erősek, a harcra se gyávák:
és suhogott, lecsapott,
sujtott száz gumibot!

S jöttek a műzsák, — méginkább ama lófaru lányok,
kiknek a csődöre volt,
s tombolt értük a Hold.

Tombol a Hold most is, tombol, de az egykori ifjú
rémül alatta, kiált:
állj meg, idő, ne tovább!

Szeptember szédíti le már a lombot a fákról:
száll, tovaszökül a nyár,
elfeketül a határ.

S áll a fiú a tébolyító Hold fényözönében,
álmodik éberen és
csönd hull rá, feledés.

MORGOLÓDÓ

Péntek Imréhez

Mondják, hogy higgyek.

Újra?

És ezeknek?!

Hiszen ezeknek még a szemük sem áll jól!

Belérakják a nemzeti jövedelmet egy kalapba:

és volt pénz,

nincs pénz!

Helyette fölmutatnak vigasztalásul

egy nyamvadt békegalambot.

Ó,

Rodolfó!

Gátlástalan tanítványaid

eltüntetik előbb-utóbb

az országot is.

Hát hogyan higgyek én

egy zsebmetsző

rezsimnek?!

Hogyan!

PARLANDÓ

Isten elé soha már,
de letérdelek néha egy hangyabolyhoz,
szemlélődöm,
töprengek hosszan:

eltűnődtet a tülekedés —
bosszant.

Hangyák vonszolnak egy páncélos bogarat.

Érzem nyelvem alatt
a bénító savat.

Tavasza van?
Jó.
Hát legyen tavasz.

A réten
lepke után libeg egy lányka.
Nézem.

Hopp!!
Megvan!

Kis tűvel hátba szúrja.
Csupa maszat lesz ujja.

Hát igen.

Na és ha a lánykát szúrnák szíven!!
Mint hajdanán s nemrégiben?

Nem lep meg engem már semmi sem.
Engem már nem lep meg semmi,
nem.

Torkomig villog a tigrisek foga.
Bűvöli tarkóm a téboly pisztolya.

Gyilkol a természet,
öl a társadalom.

Te vagy csak ártatlan,
te:
drága dalom!

HÁT IDE JUTOTTAM

Mit szépítem: únom a tavaszt,
füvek, fák, bokrok egyenruháját,
ezt a kikeleti örök katonásdit,
ezt a szuronyt-szegezz-időt:
„Öld meg, mert megöl a másik!” –
únom, únom a természet kupleráját is,
bagzó bogarak bandáját az útilapuk alatt,
és únom a virágok vagináját,
s bennük a darazsat.

Negyvenöt éve vagyok szemtanúja
zendüléseknek zsurlók, zsályák,
és faggatok eget és földet újra:

ki veri le,
ki fojtja vérbe
a liliomok lázadását?!

Van válasz.

Villog az Ararát hava!

És vakít december fehér terrora.

CSOMA PISTA BÁCSI

Nyájak hulláma hömpölyög a hegyről,
elárvulnak lassan az esztenák.
Páráll a völgy öle, túrista felhők
másszák a csúcsokat a Hargitán.

Csak egy szempár figyel, ragyog riadtan,
nézi a vonulást, bólint, köszön.
És dörmög: „Megint magamra maradtam,
mint Krisztus ama Nagycsütörtökön.”

VALLOMÁS A DUNÁN

Farkas Árpádnak

Hazám
hetvenhét-ördögbukfenc-hosszú.
Szélessége,
miként kitárt karom.
Magyar vagyok.
Szívemben semmi bosszú.
Jövönket én
akarván-akarom.

Nem öl a kór,
boldog vagyok most, boldog.
Szőkél a víz,
sétahajónk fehér.
De gond felhőzi,
meg-megráng a homlok:
hírek fájdalmát
ontja rá a szél.

Idehallom
a balladás magyarnak
zokogását,
fenyvesek panaszát:
„Irgalmatlan Isten,
hát mit akarnak?!
Megfojtani
egy csecsemő hazát!?”

Magyar vagyok.
Szívemben semmi bosszú.
Jövőnket én
akarván-akarom.
Hazám
hetvenhét-ördögbukfenc-hosszú.
Szélessége:
táruló két karom.

CEZAROSescu

Vezír, te vak vagy?!
Mintha vakon hinnél a
hazudós tapsnak?

Számít is neked,
ha csontok csöndjét dúrják
a bulldózerek!

Számít is neked,
ha dől a templomtorony,
hol Isten honol!

Számít is neked,
zsarnokok zsarnokának,
ha néped remeg:

mit számít neked!!!
Országod néma nemzet,
hol spicli hemzseg.

De száll, fölfénylik
suhogtában az ének:
hitnek, reménynek.

S vacogsz alatta
őszén, göndören, görbén:
óriás törpém!

ÖNFELEDTEN!

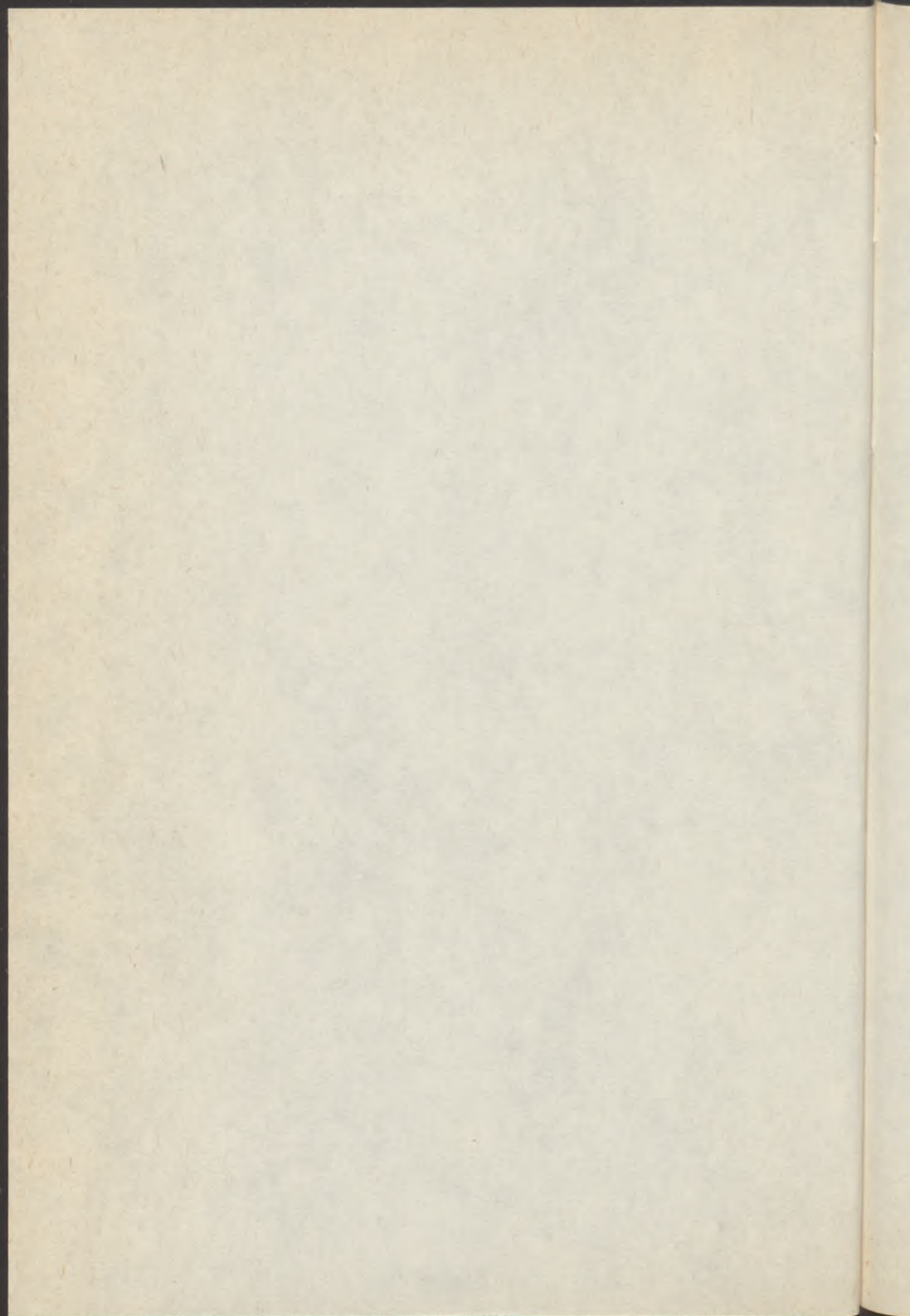
Önfeledten kéne énekelni,
mint az alkony feketerigója.
Szűz ajakkal kifütyülni mindent,
mindent ami avitt, ódon, ócska!

Dobd a fűbe izzadékony málhád,
fellegek vizével könnyítsd arcod,
s ha a kékség borzongása jár át,
hallgatózz: az ökörszáj hogy harsog!

Ostromolni: csak a lehetetlent!
Szóra bírni őt kell: ama némát! — — —
Gondold jól meg. Ez a tét. És rajta!
Támaszd égnek a jákobi létrát.

VÁLASZT
VILÁGOMTUL

AZ ÉN KICSI FIAM

Lent,
Magyarország égalján hagytam:

verjen félre
egy nagyharang szoknyát,
rúgja zeniten,
köldökmagasban
követelje, hogy világra lopják,

mert Ő:

az eljövendő
ondó,
ősömig,
az összejtig hiú,
legeslegkisebbik fiú,
halálnak is jövendőmondó,
pöttöm,
horizont alatti Hamlet,

kezeben huzatos koponyámmal

az én üvöltő,
kicsi fiam lesz!

RÉDICSÍ APRÓSZENT

Íme, U. J. pólyás fia!
Azt csak sejti még a zene:
kis xilofon bordáira
mit is ütöget a szíve.

FIAMHOZ

Hát munkásember lettél, kisfiam!
Látod, üzentek általad a génék:
a föld alól a nagypapák, a dédek,
az összejtig vissza megannyian,
mert munkásember lettél, kisfiam.

A munka mindig nehéz volt nagyon.
Gondolj csak a roppant piramisokra,
tenger verejték ontatott miatta,
de áll büszkén, az idővel dacol;
a munka mindig nehéz volt nagyon.

Ám nélküle mi lenne, mondd, veled?
Lopnál, csálnál, talán embert is ölnél,
hóhért állítana mögéd a törvény,
gyötörné szívemet a szégyened.
Mi lenne, mondd, mi lenne így veled?!

Az idő ajkán mosoly ül, mosoly.
Elmúlásunk értelme itt a munka.
Csak a hűtlen halál hagy majd magunkra.
Mindegy, hol élsz, falun vagy városon:
az idő ajkán mosoly ül, mosoly.

Légy büszke rá, fiam, hogy dolgozol!

BÁNAT

Csak bámulok a vak világba,
tikkadt szemem könnybe lábad.
Hiányzik ugye, Jóskám, drága,
hiányzik nagyon a lábad?

Csak bámulok a vak világba,
szemem tava villog, lázad.

Rengess, fájdalom tengere, ringass!
Nehéz a szívem, szomorú.
Fekete bánat ül vállaimra,
fekete gond, fekete bú.

Rengess, fájdalom tengere, ringass!
Nehéz a szívem, szomorú.

Jegenyékkal, kiket szél ingat,
íratik égre a vád itt:
csend hóhérolja szavainkat
Csernobiltól Nevadáig!

Jegenyékkal, kiket szél ingat,
íratik égre a vád itt.

Bámulok csak a vak világba,
szemem tava villog, lázad.
Hiányzik ugye, Jóskám, drága,
hiányzik nagyon a lábad?

Csak bámulok a vak világba,
szemem tava villog, lázad.

EZÜSTVILÁG

Csupa dér, csupa zúzmara minden :
beleillek a tájba nagyon.
Ölöd, irtod a gyermekem, Isten :
te gonosz, te bitang, te barom!
Beleillek a tájba nagyon.

KRÓNIKUS OSZTÁLY

Kórtermed ajtaja
míg lassan csukódott,
dobtam neked hamar
még két búcsúcsókot.

Félig integettéél,
félig legyintgettéél,
mintha tengerparti
öreg pálma lennél.

Az úton elszívtam
három cigarettát.
Nem tudtam, hogy többé
sosem látjuk egymást.

NAGY KÉK SZEMEIDET ÖRÖKRE LEHÚNYTAD

Nagy kék szemeidet örökre lehúnytad:
halott az én drága kicsi fiam, halott.
Engemet már, hidd el, a halál is úntat.
Élek, amíg élek. Ha kell, hát meghalok.

Eleddig én apám sírkeresztje voltam,
veled most jövőmet temetem el végleg.
Kell az Istennek egy ember, aki árván,
őszén, kiraboltan: a Napba néz érted.

GYÁSZÉJ

Akkora hold van,
recseg-ropog a mennybolt.
Fiam a földben.

NAPÁLDOZAT

Arany felhők koszorúzzák
a Napot,
repülőgép húzkod ezüst
szalagot.

Dereng, ami múlik, rejtett
fénye van.
Fiam halott. Ha van Isten:
véle van.

VÁLASZT VILÁGOMTUL

Láttalak vidámnak,
fülig-nevetősnek,
szomorúság bajnokának,
gyávának és hősnek;

Láttalak, amikor
valamin töprengtél,
és akkorát dobbant szíved:
te is megdöbbszintél;

láttalak erősnek,
láttalak gyöngének,
láttam, ahogy átlényegít
egy pillangó ének;

és láttam, amikor
az első szerelem
tisztítótüzetől voltál:
kiscsikó-eleven;

és láttalak sírni:
stadionból hoztad
szorongatván az érmet, mi
aranynál is bronzabb;

és láttalak ott is,
ama kórteremben,
ahol sohasem alkonyul,
csak reggel van, reggel;

láttalak, látlak is:
bár volna félálom!
bicegsz felém járókával:
fállábon, fállábon.

Így látlak, míg élek.
Ifjan, krisztusian.
Nem is, nem is vagy te halott:
drága kicsi fiam!

A NAGY GÖNCÖLHÖZ

Végre,
végre itt vagy, Nagy Göncöl,
itt virrasztasz házunk fölött újra!
Csókolom csillagaidat,
csókolom,
szememet lehúnyva.

Tudod-e,
jaj,
tudod-e,
hogy én már kisfiúként
odaképzeltam magamat
bársony bakodra büszkén,
füttyentettem
Pegazus-paripámnak,
ki ott is termett tüstént,
és tovasuhogtunk,
tova,
a végtelenbe — — —

De most másért várlak,
másért könyörgöm hozzád,
Mindenség Szekere,
elibéd térdepelve.

Vedd föl,
vedd föl az én fiam,
és ültess a bakra,

s röpítsd,
suhogj vele
az Esthajnalcsillagra!

Mert látni akarom,
látni minden este:

ŐT,

akinek fény lett,
fény lett teste-lelke.

LES RÁM A LOMBOK ÉRSEIN

Les rám a lombok résein
egy indián fiú,
hever a fény a késein,
baltája szigorú,

tollkoronája virradat,
kelő-Nap-mosolyú,
alatta ágak inganak:
apacs-e vagy sziú?

Íjja törpécske szivárvány,
nyilaz tekintete:
Eltaláltalak! — kiált rám,
s én meghalok bele.

FIAM!

Horzsolta csak szíved
az érdes szerelem,
súrolta sejtjeid,
fényesre sikálta,

de nem omolhattál
termékeny éjeken
egy halandó lánnyal
halhatatlan ágyba.

Mégis úgy remegtél,
mint az ifjú nyárfa,
mikoron nem a szél,
hanem a fény rázza.

FAGGATOM FIAMAT

Letérdelek egy tűzikehez,
kis fehér kelyhe mikrofon:
faggatom fiamat, miként Ő
faggatott engem egykoron.

„Nincs isten, sem ördög, sem angyal,
csak bűz van és tízezer féreg.
Vénséges vartyogó varangy ül
a szívemen. És pislog. És les.”

EGY KISFIÚT KERGET A TENGER

Egy kisfiút
kerget a tenger,
inal a csöppség előle,
szalad,
játszik a vízzel
önfeledten,
gyöngysort ragyogtat bokáján
a hab.

Egy kisfiút
kerget a tenger — — —
De hol az a lurkó,
roppant vizek?!
Dankasirály kiált
nevemben.
Zokoghatnék is.
De kinek?
Minek!?!?

FARAGJ, MŰVÉSZ, VÁDOLJ!

Varga Ferencnek

Faragj, művész, vádolj,
forgács göndörödj, hullj:
fájdalmam a fából
fölfénylik, kijajdul.

Gyermekem, én drága
mulandóm, derengőm,
világom világa,
rengetlek: ébredj föl!

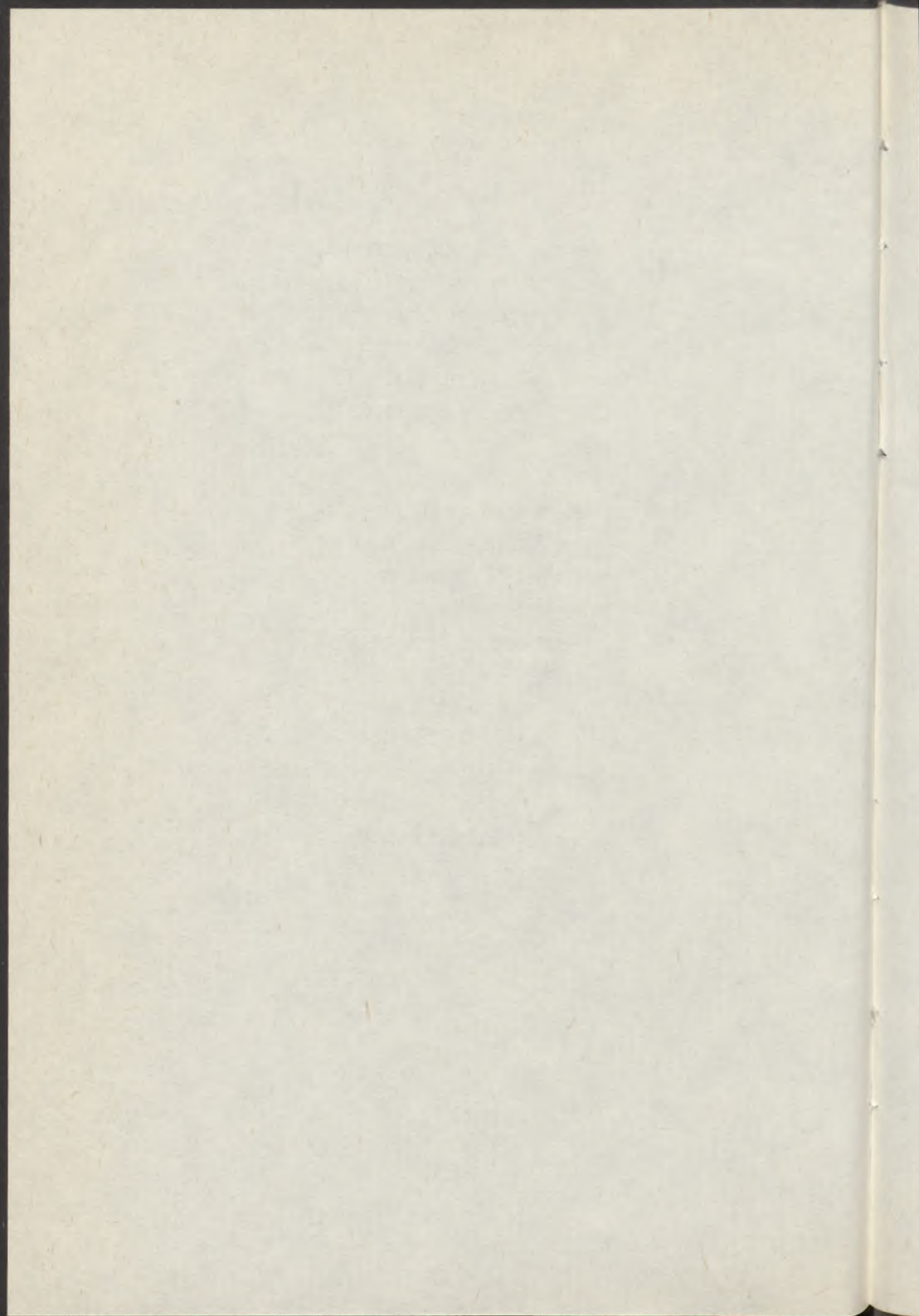

1989

Jött rám ez a rút esztendő,
hozott bánatot, keservet.
Szent Sebestyén teste sem volt
barbár nyillal átalvertebb —
jött rám ez a rút esztendő,
falnál fehérebbre festett.

Meg-megálltam séta közben,
néztem magam elé hosszan,
mormoltam a szót, mint imát,
azt hihették, megbomoltam,
honnan is tudhatták volna:
hallgat engem fiam holtan!

Jött rám ez a rút esztendő,
és itthagytam kiraboltan —
Jóskám, vágd az Úr szemébe:
én egy költő fia voltam,
ki nem trónusod cselédje,
de testvér a csillagokkal!

*ÉVSZAKOK
ÓRIÁSKEREKÉN*

1000
1000

NÉGY HAIKU

Tombol a tavasz.
Ám a magvak szívében
irdatlan csönd van.

*

Parazsadat, nyár,
zápor sisteregteni.
Füstöl a határ.

*

Látod, szememben
barna bánat bandukol.
Ősz van, szerelmem.

*

Álmukban olykor
beszélnek a havas fák.
Hozzád: Szabadság!

ÉVSZAKOK

Almafavirág.
Kukac menyasszonya mind,
bár gyönyörűek.

Tengerlik a rozs.
Hajóért kiált, s jön egy
otromba kombájn.

Forr a bor, ősz van.
Két részeg imbolyog, sír,
nem talál haza.

Ezüst gyümölcsös.
De álmomban nyílnak az
almavirágok.

MÁRCIUS

Csetteg a rigó,
köszörüli már torkát,
hisz füttyülni jó.

Lány örömű Nap:
tükröd itt minden tócsa,
oly gyönyörű vagy.

Füzek fodrásza,
szél fésüli hajukat
fényesre, lágyra.

Nyesik a sövényt,
metszik a meggyfaágat,
park füve lázad.

Drága kökörcsin:
millió éve te vagy
itt az örök csíny!

Virrasztok veled,
márciusi hold, látod,
én, vén barátod.

Csillag-garázsban
álmodó autók alatt
macskák bagzanak.

Hiába várom:
nagy szemem tábortüzét
nem oltja álom.

Negyvenhét éve,
hogy kijajdult magából
anyám a fényre.

Rügyek sortüze
ragyogta hírül jöttöm:
éljek örökkön.

ÁPRILIS

Száműzött színét
világgá kiáltja ím,
az aranyeső.

Vidáman sárgáll,
mert bánata nincs még a
szomorúfűznek.

A háztetőkön
galambok balladáznak:
„Nézz a fejembe!”

Nagy önfeledten
mitugrász verébsapat
fürdik a porban.

Hirtelen fényes
zápor zúdul nyakunkba,
friss, kikeleti.

Taxi ront bele
a tükrös tócsákba: zsupsz!
Csupa ég lettem.

Nap, sugaradtól
kifeslenek a bimbók,
rügyek repednek.

Evoé, Húsvét!
Krisztus nem, de föltámadt
lelke, a lágy szél.

Rigók, torkosak!
Bezzeg télen nem volt még
egy kukkotok sem.

Zengj csak, Nyitnikék!
Mennyi de mennyi ajtót,
zárat nyitni kék.

MÁJUS

Meggyfavirágok!
Nálatok fehérebben
íme, itt állok.

Hull a hajamra,
szakad a szirom-zápor,
meg a virágpor.

Honnan e bánat?
Torkolattüze villog
a tulipánnak.

Május. Orgonák
mélylila illata leng,
liliom mereng.

Immáron ötven
esztendő van mögöttem,
immáron ötven.

Láttam, s ez rávall:
láttam az Ararátot
örök havával.

S íme: december
a három fagyosszenttel
gyilkolja kertem.

Sír a barackfa,
zokog a vén diófa:
csönd hull majd róla.

Állok alattuk
fejem lehajtva mélyen,
s faggatom, kérdem:

miért, miért törsz
az ártatlanokra, Tél,
miért, miért ölsz?!?

PIROS ÜNNEP

Tűz van, gyönyörű tűz a kertben:
virít a rózsza rendületlen,
lobogó láng leng, lepke lebben.

Kitavaszdik tó és tenger,
bokrot szél szalagoz selyemmel,
vadak vidulnak, mint az ember.

Zsong a rét, zsurló, zsálya tüntet,
a rigók száraz ágra ülnek,
s mindent, ami ó: kifütyülnek.

Üdvözlégy, május, piros ünnep!

FALFEHÉREN

Az évszakok óriáskerekén
ámulod magadat,
te szegény,
te szegény,

hadjad hava hull,
szállingózik,
de azért mondogatod:
jó itt,

van levegő,
víz,
bor,
kenyér:

csak a papírod arca
falfehér,
csak a papírod arca
falfehér.

SZIGLIGET

Szeretek én menni,
menni megigézve,
bejárni a májust
suhogva, kísértve.

Barangolni fényben,
sugaraktól verten
himnuszod hatalmát
borzongani, Kertem.

Jaj, szeretek élni — — — !
S ha utamnak vége:
beleőrülök egy
tulipán tűzébe.

MILYEN EGYSZERŰ

Odvas, korhadtt, repedezett,
öreg fűzfatóke,
ám kihajtott, fénynek eredt
egy új ág belőle.

Milyen egyszerű ez, lám-lám,
dúdolom is halkán:
ha elevent halott táplál,
örök, halhatatlan.

Így vagyok veled is, apám.
A hiányod éltet.
Kiülök a nagy hold alá,
virrasztok, fehérlek.

ALIG ISMEREK RÁD

Szervusz, falum! Hát alig ismerek rád!
Hová tűntek a mohos zsuptetők?
Sutok, ámbitusok, mestergerendák?!
Szervusz, falucska! Alig ismerek rád.

Te megifjodtál, én megöregedtem.
Csönded értem ragyog már, temető!
Hogy is tudnálak köszönteni szebben:
te megifjodtál, én megöregedtem.

De nem felejtik, őrzik még a dombok
mezítelen lábam csillagnyomát.
Boldog voltam barátaimmal, boldog:
tengertáncodon tűnődöm, homlok!

ŐSERŐ

Mama, én téged —
hiszen tudod:
futok elébed,
futok, futok,

mintha kondor-nagy
szárnyam nőne,
suhogok hozzád:
te őserő, te!

Pilládon villan,
meging a harmat:
nagy szárnyaimmal
betakarlak.

HAZAMEGYEK

Nem vár senki:
a kapuból hiányzol,
a kertből hiányzol,
a házból hiányzol,
gyászol
minden almafa,
gyászol,
reszket a ribizkebokor
érted:
nem érintheti
kötényed,
térded,
sírva fakadnak
a szőlőtőkék,
zokog a lugas,
bár nincs eső rég,
pereg a könnye
a körtefának,
szakad a könnye
a szilvafának,
csak én állok itt,
akár az állat,
nyüszítek érted,
kikaparnálak,
de csak vakogok:
és várlak,
várlak.

SZOMORÚN INTEGETVE

Suhogó,
sárga holdsarló alatt
szalad az idő szekere,
szalad.

Akiben hittem sokáig
vakon:
nem ül ragyogva senki
a bakon.

Gyeplő
a paripák közé vetve:
távozunk
szomorún integetve.

Szalad az idő szekere,
szalad —
suhogó,
sárga holdsarló alatt.

TÜKRÖS LEVÉL

Tükrös levél,
tükrös levél,
sejted-e a
sorsod, szegény
tükrös levél,
tükrös levél?

Kerekedik
ősszel kevés,
büszke zápor,
nagy szenvedély,
és csárdást rop
veled a szél.

Tükrös levél,
tükrös levél,
sárba ájulsz,
avarrá mulsz,
mint veled én,
mint veled én.

SZEPTEMBER

Csönd. Park. Piros pad.
Vállamra ejti kezét
a gesztenyefa.
Még bánatom is boldog!
Fölnézek rá, mosolygok.

RÁLEHEL A FÁKRA A TÉL

Rálehel a fákra a tél,
leájul egy sárga levél,
sárga levél.

Ködös a november,
szeles:
bújj közelebb hozzám,
szeress,

ködös a november,
szeles.

Ránk lehel miránk is a tél,
hajad, rémült arcod fehér,
arcom fehér:

rálehel a fákra a tél.

NOVEMBER

A menny kirakata hallgat,
arany minden erkély, ablak
sugaraitól a napnak,
a menny kirakata hallgat.

Sárga csárdást rop a széllel
a falevél az útszéli,
sárga csárdást, haláltáncot,
ró a homlokomra ráncot.

Járok bokáig avarban,
rigók tekintete rajtam,
hallgatók vagyunk, némák,
lábunk egy esztendő lép át.

NEGYVENÖT ÉVESEN

Párom a sorsban,
édesem,
mit is mondhatnék én neked,
s miről mesélnél
énnekem

új mesét: negyvenöt évesen!

Fiatalságunk évsora
messze madárlík:
sehova.

Ne nézz utánuk,
ne, soha.

Fiúnk,
kit nyakamban vittem én,
ütközőszarvú kis bölény:
remek
gyerek.

Létünknek súlya,
fénye van,
suhogó fénye,
s célja van:

hogy is élhetnénk céltalan?!

Párom a sorsban,
édesem,
mit is mondhatnék mást neked :

ragyogj reám
egy életen.

MINDEN

Ősz.
Országos eső.
Óriás szomorúfűzfa.

Gyötri szívem az elmúlás,
de a szeretőm oly gyönyörű ma,

boruljatok rám,
takarjatok be:

ősz,
országos eső,
óriás szomorúfűzfa.

RIGÓHÍVOGATÓ

Gyere,
te kis néma madár:
feketerigó!

Hagyd ott,
olyan vén a határ,
ránézni se jó.

Gyere,
hallgatag testvérem:
diktátor a tél!

Hallgassunk együtt
kevélyen,
súgva, mint a szél.

Ne borzongasd a bokrokat,
gyere,
gyere már:

bajtársam a sorsban,
költő
fekete madár!

MÁR

Már az utolsó levél is lepergett:
vak huzatodban, vén Idő, didergek,
már az utolsó levél is lepergett.

Ködöt vajúdnak völgyek, rétek,
zúzmara hull, fák feketéllnek,
ködöt vajúdnak völgyek, rétek.

Nyirkos a lelkem is — nyúlós, nyálkás,
vállam fekete varjú-virágzás,
nyirkos a lelkem is — nyúlós, nyálkás.

Évszakok zsarnoka, légy hát látható!
Pengjen a jégcsap, szakadjon rám a hó!
Te zsarnok évszak, légy hát látható!

Tél, dideregtess dérrrel, faggyal:
szemem bekötni jön egy angyal,
tél, dideregtess dérrrel, faggyal!

Krisztusi sorsomat, világ, értsd meg:
pecsétnek kell a porhóba vércsepp,
világ, krisztusi sorsomat értsd meg!

Villogó terror, havas hársfa :
tündököltess utat a nyárba,
villogó terror, havas hársfa!

Már az utolsó levél is lepergett:
vak huzatodban, vén Idő, didergek,
már az utolsó levél is lepergett.

DALOLÓ ARANYHAL

Fönnakadtam
az idő merítőhálójában,
kifogott a vén huncut,
rabul ejtett,
daloló aranyhalat,
és most dörzsöli kezét a kapzsi,
aranyat akar dézsával,
aranyat,
mert látja ő,
nagyon is jól látja,
hogy remeg értem a tenger,
sír a szabócska rák,
zokog a bálna,
és látom,
csillagtalan szeme odvából
ömlik felém az álság,
vigyora vacogtat,
míg végre kinyögöm:

teljesítve leszen
a három kívánság.

A RAGADOZÓ LÁTOGATÁSA

Ne menekülj,
magad elől
sohase futamodj meg,
dőlj végig
a magány kanapéján,
álmodj ki
a fenyvesből egy hangszert,
szorítsd állad alá,
és hegedűlj,
hegedűlj — — —
csodálni
eljön majd a szirti sas,
párkányodon landol,
rád zörgeti az ablakot,
csőre villog aranylón,
karmai között meg sír,
nyüszt,
zokog
egy kétségbeesett mókus,
mert élni akar,
élni,
hallod is talán,
hallod,
akkorákat dobban
szíve,
mint cirkuszban
a nagydob,

de pillád se remegjen,
s ne hussold el félve:
tekinteted törét
döfd a ragadozó
dögnek a szemébe.

LÁTOK ÉN EGY NAGY MADARAT

Látok én egy nagy madarat
a nap felé repülni,
lángol, óriás magánya
űzi a nyárból, űzi:
látok én egy nagy madarat
a nap felé repülni.

Csak a szelek pártfogolják,
csak a szelek egyedül,
szítják tolla tábortüzét,
s ő menekül, menekül,
csak a szelek pártfogolják,
csak a szelek egyedül.

Jaj, nem a tél elől szökik,
annál büszkébb e madár:
hétszer kerüli meg Földünk,
s nincs ág, amire leszáll,
jaj, nem a tél elől szökik,
annál büszkébb e madár.

A magányok magánya ő,
elérhetetlen, örök,
nézünk utána, s hallgatunk,
hallgatunk a csend mögött:
a magányok magánya ő,
elérhetetlen, örök.

AZ ÖREGSÉG ELŐSZAVA

Ráncok,
homlokom gondolatjelei —
redők,
táncotok a tűnődés tengertánca,
vígasztaljátok a maga elé meredőt,
ráncok,
rovátkák,
redők,
nagy szemem égalját övezők,
szarkalábaktól ké kellő mezők,
végül is:
megkövezők!
mert árulók vagytok ti mind,
az elmúlás besúgói,
mosolyomon mosolygók,
kémei istennek,
pokoli pribékek — —
ráncok,
mindentudók,
miket nem ért az ifjú
partján a tűnődésnek,
csak nézi a tengert,
nézi,
szemei tűzben égnek,
sejti csak hatalmát

a legöregebb vénnek — — —
ráncok,
űrbeliek:
görbe terei
az örök mindenségnek!

NAGY LÁSZLÓ ÜZENETE

Mert esendők vagyunk mi, emberek.
Siratnivaló még a gyilkos is,
ki álomi anyja ölében szendereg,
s havon siklatja őket a kocsis:
siratnivaló még a gyilkos is.

Mert esendők vagyunk mi, emberek.
Ha volna Isten, ha volna szegény,
lenne, ki háborogna bűneink felett,
és megbocsátaná e költeményt:
ha volna Isten, ha volna szegény.

De csak mi vagyunk: egyes-egyedül.
Csillagi csöndben csattan el a csók,
de a pofon is, mi lelkünkre feketül.
Vadak vagyunk, gyönyörű lázadók!
Csillagi csöndben csattan el a csók.

EGER VÁROS FŐUTCÁJÁN

Fúj,
fúj a szél,
első szeretőm ablakát fürkészem,
hogyan látnám meg,
hogyan villantaná elém egy pillanat,
mielőtt az óriás nap leszentül,
és bevérzik Isten homloka.

Fúj,
fúj a szél,
szikrásodik hajamtól,
itt állok Eger város főutcáján
egy kollégium ablakkeresztjére meredve,
és magam sem tudom,
hogyan tekintetem kígyója
avagy a szél sziszeg rám.

Fúj,
fúj a szél,
az elmúlás szele dúdol,
de nekem nincs kedvem dalolni,
egy hajdani gimnazistát keresek,
de nem lelem sehol,
sehol nem lelem őt.

Fújj
fújj csak, szél:
ama hölgy immár hatvan éves,

rám sem ismerne,
itthagyna faképnél,
égetné orcámat a szégyen,
míg a nap ostyája leszentül,
s Isten homloka bevérzik.

IMMÁRON ÖTVEN

Immáron ötven
esztendő szakadéka
tátong mögöttem.

De hol a palló,
az az egyszál, amin én
idáig jöttem?!

Ing-leng törötten.
Valóságos csoda, hogy
embert nem öltem!

Csak jöttem, jöttem,
ballagtam sarki fényben,
caplattam ködben,

s nem könyörögtem
soha senki fiának,
nem könyörögtem — — —

Állok itt gyöngyben.
Ajkamon csönd lakatja.
Törd fel, Szerelem, törd fel!

NYUGDÍJASOK HÁZA

Napok, napok, öregítők,
elmúláshoz szelídítők,
olykor olyan kurták vagytok,
megmérni két pillanat sok,
néha meg egy nap oly nehéz,
emészteni év is kevés;
napok, napok, öregítők,
elmúláshoz szelídítők,
szürkék, ködösek, álmosak,
deresek, jégvirágosak:
vacog a ház, a kert hóvert,
kötöd a gyapjú pullóvert,
kesztyűt, sapkát, puha sálat
vejednek meg unokádnak;
napok, napok, öregítők,
elmúláshoz szelídítők,
józanok és mámorosak,
virágportól záporosak:
kerted körbe döngő döngi,
méh a kökörcsint köszönti,
ülsz nyugágyadban és nézdel sz,
vidít minden, amit észlelsz,
az is, ahogy valahonnan
két szerelmes darázs loppal
piros pokrócodra pottyan;
napok, napok, öregítők,
elmúláshoz szelídítők,
villámosak, mennydörgősek,

szívárvánnyal viselősek,
s a hirtelen csöndben, mintha
szólongatnának az ősök — — —
napok, napok, öregítők,
elmúláshoz szelídítők,
tudom, nehéz, nagyon nehéz
mellen a fej, ölben a kéz,
nem érdekel már, mi újság,
kihull kezedből az újság,
szemüveged szomorúság,
s míg pilládra száll a szender,
mormogtatod magad elé:
istenem, mi is az ember,
istenem, mi is az ember! —
áldott, ki magában beszél,
zenél neki a kert, zenél,
megpecsételni a multat
köre piros lombok hullnak:
de boldog is, jaj, aki él!
ül a szomorúfűz alatt,
zizegteti haját a szél,
zizegteti haját a szál.

FOHÁSZ

Istenek istene,
mit nem adnék érte,
ha léteznél,
ha volnál:
térdedre ültetnél,
fölibém hajolnál —
istenem,
istenem,
de boldog is volnék,
ha lennél,
ha volnál!

De nem vagy.

Szökik arcomról a mosoly,
hervad,
háta fordít
hitem is:
cserbenhagy.

Didergek hiányod hidegében.

Pillámon a könnycsepp
megfagy.

TITKOK TITKA

Pironkodik
a hét pecsét nagyárván,
feltörve mind,
angyalszárnytollak itt-ott,
béget az Ur,
jobbján birkáll a Bárány:
bámulgatják a nagy semmit,
a titkot.

Én teremtettem őket,
én,
a költő:
ne a mamutölöt imádjátok,
mint istent,
s most,
hogy elmúlt millió emberöltő,
legyen a titkok titka végre
ismert:

mert nincs az ember szellemén túl semmi,
semmi sincs az ember szellemén túl!
A kerge kozmosz köreit kerengi,
mágneses viharja tombol és dúl.

ÁLMOK ALAGÚTJA

Az álmok alagútján
követ engem egy férfi,
feje árnyékán lépdelek,
kipp-kopp,
kipp-kopp,
kipp-kopp,
s nem merek visszanézni:
az álmok alagútján
feketéli felém egy férfi.

Már-már félrevert a szívem,
hirtelen megtorpanok,
nyakamon érzem a lehetét,
és tíz ujjától megvakulok:

— No, ki vagyok?!

No, ki vagyok?

Megfordulnék, de nem tudok.

Dulakodunk,
s egy pillanatra
súrolja arcomat az arca,
ám nincs szeme,
és nincsen orra,
még szája sincs,
csak arca van,
nagy bábuarca.

Ekkor megvillan kezében
a véremért meleg tőr:

és én nem ébredek föl,
nem ébredek föl.

BARNA

Tellegeti szárnyát egy nagy madár.
Ragadozó, levillog rám a karma.
Megölhetne, ha éppen meg akarna.
Mint a szívem, kong, üres a határ.

Az a madár ott, jaj, az a madár!
Szomját nem oltja vérem, sem a Tarna.
Barna, mint a rög, barna, barna, barna.
Lomb hull, toll hull, nyarat temet a táj.

Az angyalok ördögszekérre ülnek,
boszorkák húznak el, tovaseprülnek.
Minden halott lelke hazatalál.

Félig örülten itt csak én bolyongok,
visszhangozzák lépteimet a dombok.
Kiált értem, suhog a nagy madár.

IN MEMORIAM U.J.

szomorú
szomorú
szomorú

koszorú
koszorú
koszorú

mindenütt
mindenütt
mindenütt

és amott
és amott
és amott

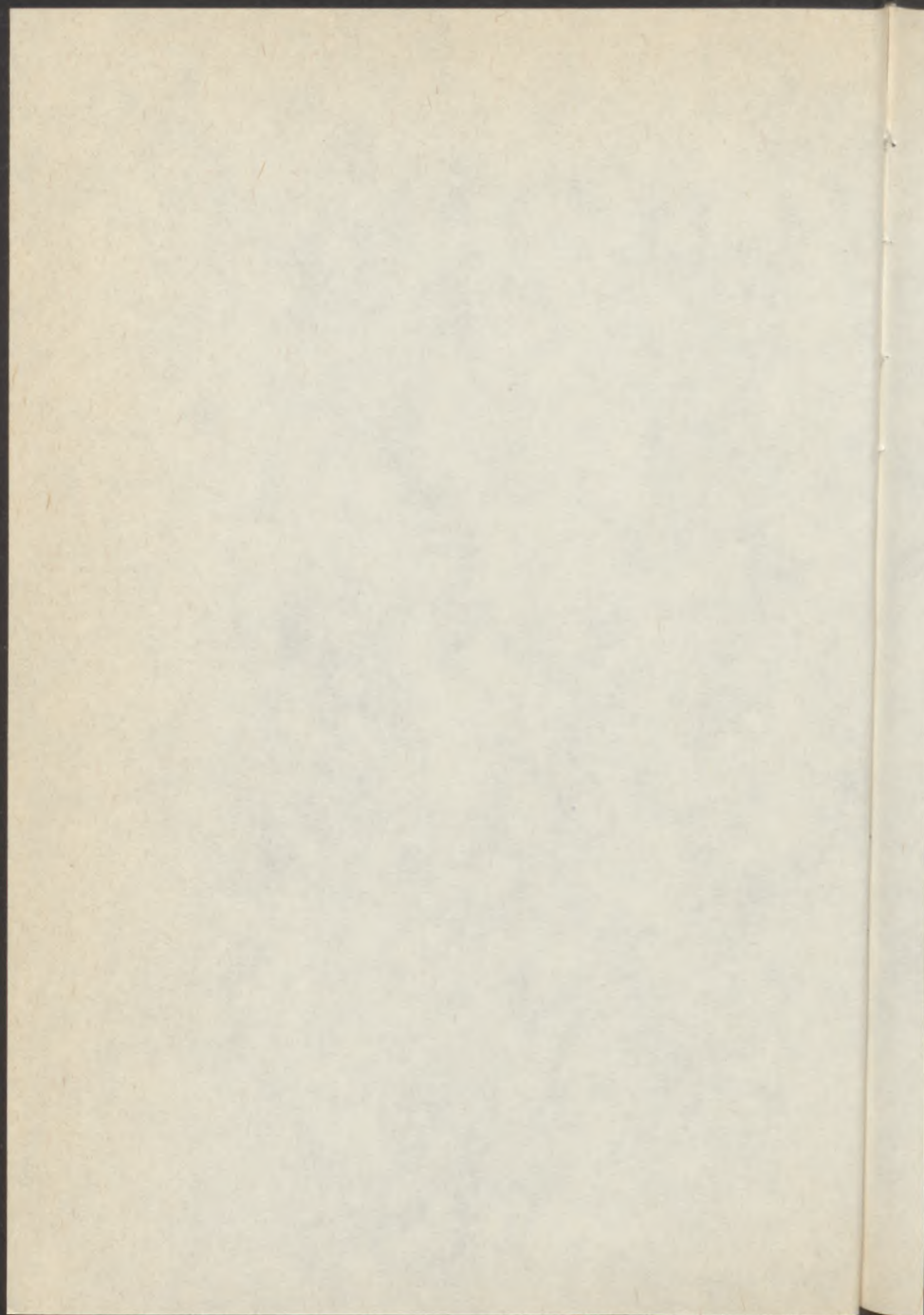
a halott
a halott
a halott

én vagyok
én vagyok
én vagyok

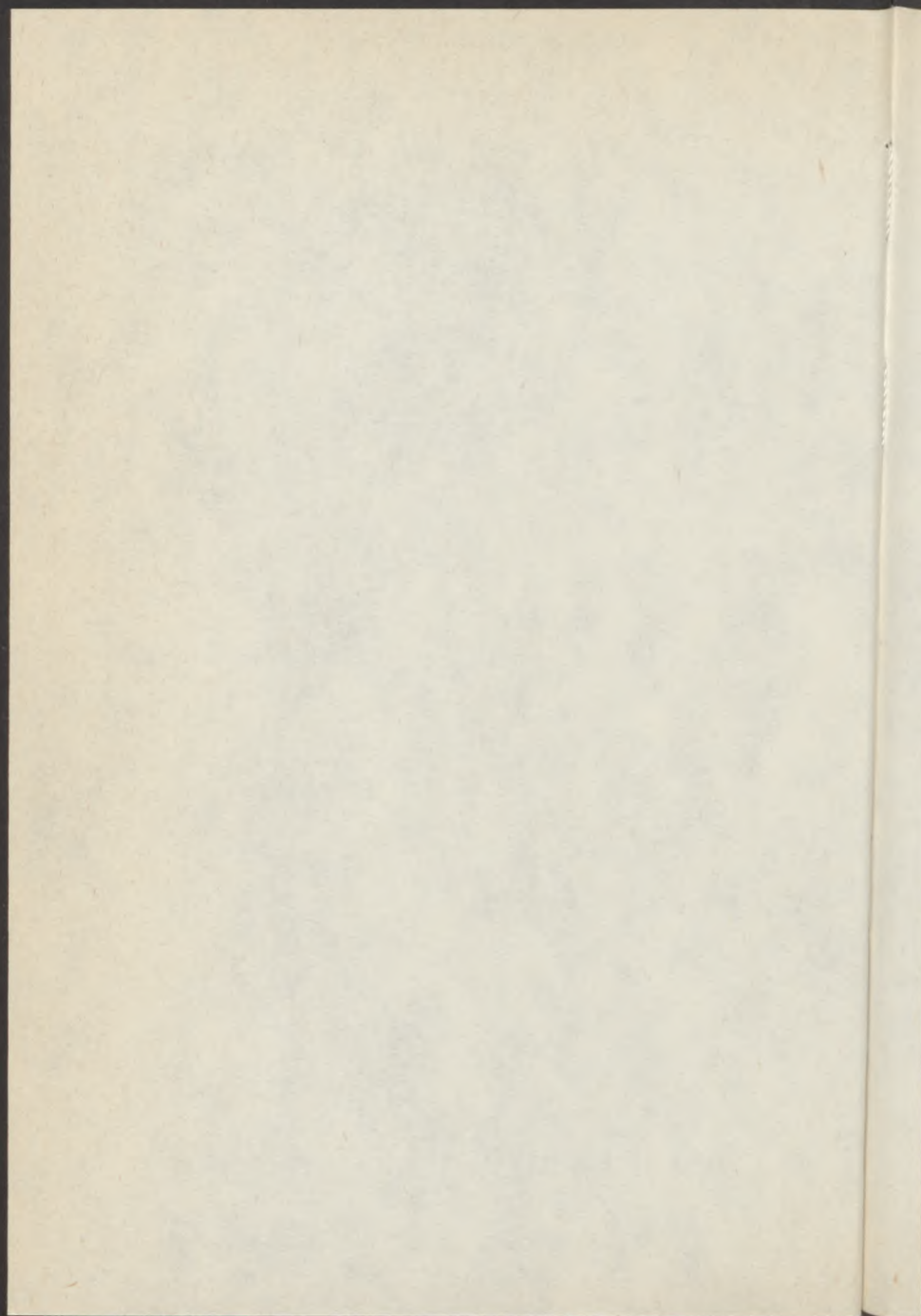
homorú
homorú
homorú

domború
domború
domború

TE MEG A TENGHER

SZEMED ÉGBOLTJA ALATT

Szemed égboltja alatt
hallgatok:
hol nap süt rám,
hol meg a hold ragyog.

Nagy albatrosz-szemöldököd
lassan
legyezi a tengert
a magasban.

Így látlak én.
Így szeretlek.
Kéken!

Feleségem,
édes feleségem.

TE MEG A TENGER

Én elkísérlek, el a tengerig.
Folyókat búcsúztatnak így a fűzfák,
megtorpannak a parton, lengetik
ágaikat, borulnak, gyönyörűm, rád.

A rengeteg víz megráng, remeg érted.
Velem a fűzek szomorúan nézik,
ahogyan átadod magad a kéknek,
s hűtlen hajód lassan tovafehérlik.

ZSÓKA

Én már szeretlek akkor is,
amikor nem szeretlek.
Magával szédít Ág Boris
a tintás tengerekhez.
Részeg betűim ilyenkor
dülöngnek, hemperegnek,
pálinkabűz és vad boríz
meg nikotin remegtet:
én már szeretlek akkor is,
amikor nem szeretlek.

TENGERIKÉK

PARTODON

Irdatlan tenger!
Partodon picurka pont
a büszke ember.

ÖREGEK

Agg hölgy, vén férfi.
A férj a vénebb vizet,
őt párja nézi.
Nagy idők árja reng el.
Borong értük a tenger.

SIRÁLYOK

Micsoda falat!
Az ember azt hihetné,
torkukon akad.

*

Micsoda viszály!
Csetepatés családod
ronda raj, sirály.

TEMETÉS A TENGEREN

Van-e szomorúbb:
hullámokra helyezni
bánat, koszorúd?
A gyász gyertyája ég, ég,
nagy hold hizlalja fényét.

ÖNARCKÉP

Szorong a tenger.
Magánya mord. Partján: sem
isten, sem ember.

*

Fekete-tenger!
Szőke boszorkányt bűvölsz
csuromkék szemmel.
De ha nincs kint a parton,
dúlsz-fúlsz, dühöngsz, haragszol.

*

Egy részeg bolgár
pisál vizedbe s röhög.
Loccs! Hanyattlököd.

*

Nem mondhatnám, hogy
suhan a vízen, siklik
vízibiciklid!

*

Német túristák
ejtőernyőznek. Bosszant.
Kiköpött desszant!

*

Várnára három
hadihajó vonszol nagy
estéli homályt.
Éj, holddal jöjj, derűvel!
Szép álom, ne kerülj el.

*

Ó tenger, tenger!
Sirályhinta hullámod
remegem, rengem.
Partodon zeng az élet!
Boldog vagyok, hogy élek.

*

Tücskök, ti tücskök,
ti tengerparti tücskök:
házáig úztök!

*

Érik a füge.
Legyen hullásom, tenger,
csak kettőnk ügye!

*

Füstöl, ködöt ont,
páráll a rengeteg víz.
Hurrá, jön a komp!

*

Őrli, csak őrli
partját a tenger, őrli.
S ő: orrát törli.

*

Tenger, hadd lássam,
hogyan mosod meg lábam,
ágyékom, hátam!
Milyen is, ha elmerül,
s minden sejtem tengerül?

RÉSZEG DAL

Nagy várnai piros hold,
tengerhez hangulatlámpa,
bort ide, bort, piros bort,
lerészegedem máma,
nagy várnai piros hold,
tengerhez hangulatlámpa!

Isten szeme, szemafor,
hajókat hőköltetsz hátra,
bizseg vénámban a bor,
bizsereggteted, Várna,
Isten szeme, szemafor,
hajókat hőköltetsz hátra!

Ezüsthidad csuromfény,
sápadhatsz, Krisztus, dohoghatsz:
nekivágok, neki én,
gyalog Szevasztopolnak!

TENGERPARTON

Rózsa Endréhez

Homorú ég, domború tenger —
látom az időt sirálylani,
egy szárnycsapással tovapercen
a pillanat, az örök mai:
látom az időt sirálylani.

Két őselem felesel, nyelvvel,
hullám a parton elhabul mind,
hogy is tudnálak óvni szebben,
miriád éves vitájuk int:
fú az elmúlás szele, suhint.

TENGER

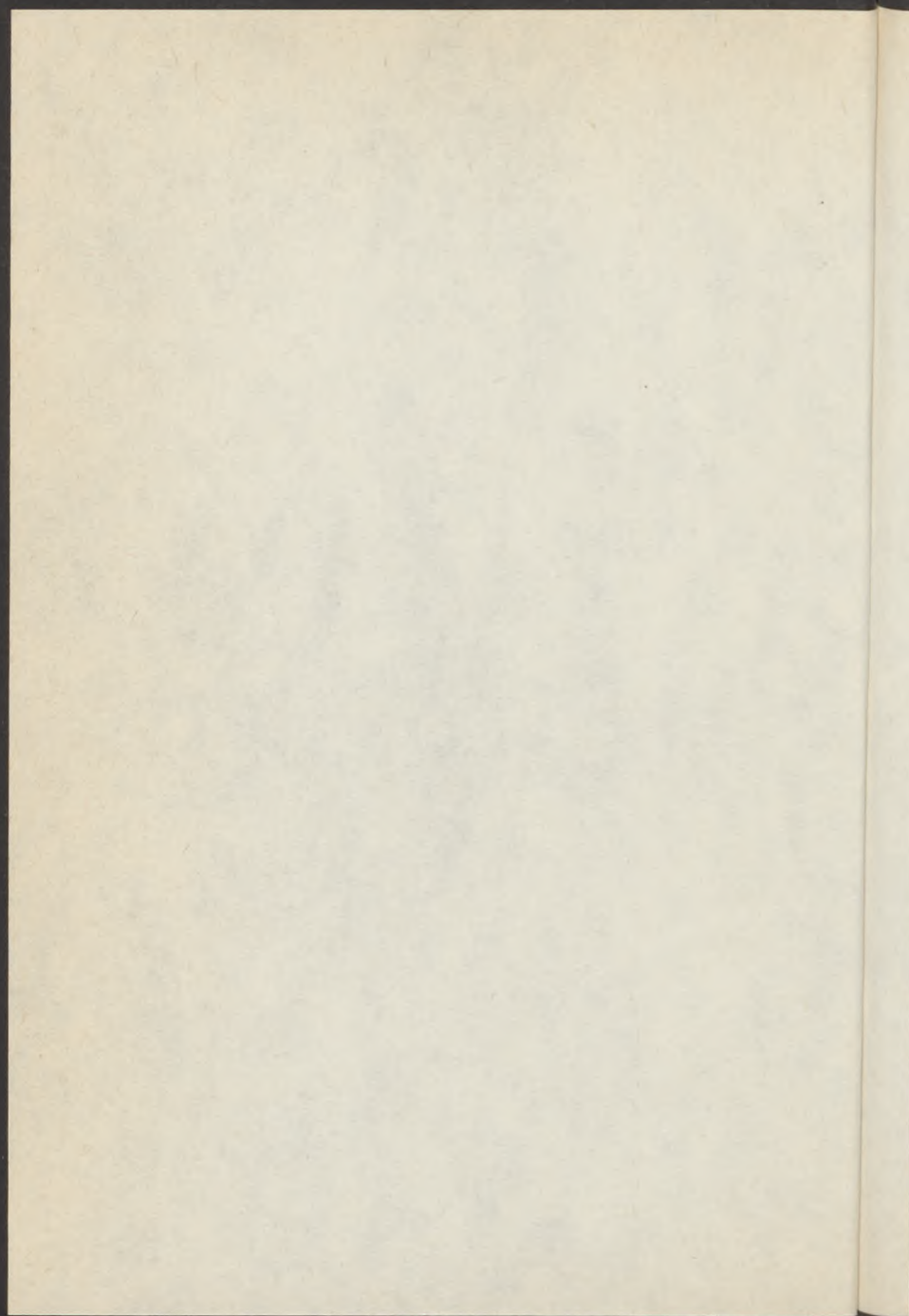
Ifjú voltam, heves, szerelmes,
butáknak sohasem engedelmes,
nappal aludtam, éjjel írtam,
nem illett rám a jelző:
rendes.

Öreg vagyok, kicsit avittas,
túl józan és kevésbé ittas,
de azért juttass csókjaidból
nekem is,
juttass.

Megtérít más is, nemcsak engem,
ama temérdek víz: a Tenger,
kinek én minden mozdulatát
remegem,
zengem.

Mert Ő a távlata minden népnek,
hiszen határait ráún,
és föllázad a luzitán lélek:
delejezi
az ÓCEÁNUM.

ÁMULAT

ÖRÖK ÉS MULANDÓ

Én egy agyonszeretett nő
tengerillatától
istenibb ihletet kapok,
mint az Országháztól.

MINDEN MOZOG

Robog a hold, felhő,
fűben pocok szalad,
gyorsvonat csattog el
a csillagok alatt.

TÓPART

Lehelet szél fúj,
könnyebbítő szelecske.
Zizeg az este.

NAGY ÉJSZAKA

Csillagok, tücskök.
Cseppents a tollamra, Hold,
egy csöpp ezüstöt!

CSÓKJAID ÉDESIVIZÉVEL

Benned bíztam,
csak benned,
Szerelem!

Hitem
mindig is tied volt,
tied.

Ölelésed lassóját
remegem,
s hosszan hallgatom:
dobrokol szíved.

Mindig is benned bíztam,
Szerelem!

Ha öled diadalkapuja
döng:
dicsőségedre döngettetik az!

Csókjaid édesvizével
köszöntsd.

CSODA KELL!

Engedd kivillanni
szoknyád alól térded,
fürödj meg szemem tavában,
nézd, ragyogok érted:
engedd kivillanni
szoknyád alól térded!

Szél barátom és én
megleljük a módját:
amikor átmegy az utcán,
rád borítjuk szoknyád,
szél barátom és én
megleljük a módját.

Csoda kell, csoda kell
terekre, utcákra,
nagyon kell már egy kis csoda,
lelkünk hogy fölrázza:
csoda kell, csoda kell
terekre, utcákra!

A tarka sokaság
mind pénz után lohol,
ám a boldogság madara
itt lobog vállamon:
a tarka sokaság
mind pénz után lohol.

Barát barát mellett
suhog el szóttanul,
ez magazint olvas, az sír,
amaz jiddist tanul:
    barát barát mellett
    suhog el szóttanul.

Lófrál a közöny, mint
Delhiben szent tehén — — —
Borítsuk rá ezt a szoknyát
kedvesemre, te szél:
    lófrál a közöny, mint
    Delhiben szent tehén.

Csoda kell, csoda kell
terekre, utcákra,
nagyon kell már egy kis csoda,
hogy lelkünk fölrázza:
    csoda kell, csoda kell
    terekre, utcákra!

Engedd kivillanni
szoknyád alól térded,
fürödj meg szemem tavában,
nézd, ragyogok érted:
    engedd kivillanni
    szoknyád alól térded!

Szél barátom és én
megleljük a módját,
amikor átmegy az utcán,
rád borítjuk szoknyád:
amikor átmegy az utcán,
rád borítjuk szoknyád.

EGY MOZDULATRÓL

A mozdulat,
ím félreérthetetlen:
megmarkolod
és lüktet a kezében...

Micsoda ősi gesztus ez,
milyen rég
ragadják így meg
a hím nemiszervét

a nők:
a vágy remek vagányai.

No persze: már aki.

De bennem zeng a vér,
sejtjeim tengere lázad,
s mint egy-egy mamut eleste után:
remegek érted,

s futok utánad.

UTAMBA KERÜLTÉL

Utamba kerültél,
meg is perzselődtél,
nagy szemem tükrében
óriássá nőttél,
ölelt a szél, csókolt
kikelet, nyár, ősz, tél:
mikor levetkőztél,
mikor levetkőztél.

Időnk, a dezertőr,
pecséteket feltör,
megrontja szerelmünk,
parazsad is pernyül,
emlék leszel, emlék:
szobám ablakából
nézlek, ahogy elmégy,
nézlek, ahogy elmégy.

ELKÖSZÖNÉS HELYETT

...te pedig álmodj velem ma,
és riadj föl,
levegő után kapkodj,
dörzsöld meggyipirosra csiklódát,
mert én köpök az olyan hitvesi ágyra,
ahonnan száműzetett a gyönyör!

Butaságaid fellegvárát
nem óhajtom megostromolni,
rázd csak a rongyot a világ előtt,
illegesd magadat,
tetszelegjél:

a vár fehér asszonya
tetőtől talpig patyolat! — — —

de lám, a lelke:
mocskos.

DEDIKÁCIÓ

Mártának,
mert Ének.

KRITIKUSOM SZÍNE ELŐTT

Özveggy Utassy Vadász Józsefné,
faggatlak félve: versem jó vers-é,
fürkészem orcád, homlokod ráncát,
pillád rebbenését, moccanását,
szemöldöködöt, ama hatalmas
mezőt, mi fölött kereng a nagy sas,
és kulcsra zárja a naplementét,
mielőtt szemed rólam levennéd.

ÚJVIDÉK KIKÖTŐJÉBEN

Mintha nagy madárszárny
volna kifeszítve,
olyan a híd íve,
olyan a híd íve,

mintha nagy madárszárny
volna kifeszítve.

Sirálycsapat lopkod
halat a folyóból,
a vár, a fellegvár,
nem is olyan ódon,

sirálycsapat lopkod
halat a folyóból.

Három motorcsónak
szeli át a vizet,
sízőket siklatnak,
kilencet vagy tizet,

három motorcsónak
szeli át a vizet.

Szerelmes hajónkat
kiköti két matróz,
remeg minden sejtje,
úgy simul a parthoz,

szerelmes hajónkat
kiköti két matróz.

Egy hadi monstrumra
nyelvet ölt egy részeg,
évődnek is vele
vidám tengerészek,

egy hadi monstrumra
nyelvet ölt egy részeg.

A hold reflektora
pásztáz a magasból,
kékül a kikötő,
kékíti az alkony,

a hold reflektora
pásztáz a magasból.

Al-Duna, 1987

SZÜRET

Szüretelünk Szent György hegyen,
a tőke sárga zubbonyos,
Benedek gyakran tölt nekem,
    mert én vagyok a puttonyos,
    mert én vagyok a puttonyos.

Lassan hét ágra tűz a nap,
sajtol a prés, a must csorog,
fütytyentenek értem: szaladj,
    ha már te vagy a puttonyos,
    ha már te vagy a puttonyos.

Riasztókkal durrogatnak,
ám a seregélynép okos,
hol fölszállnak, hol lecsapnak:
    ámul rajtuk a puttonyos,
    ámul rajtuk a puttonyos.

Aztán, ahogy a nap leszáll,
a gazda izgul, oszt, szoroz,
és ugrat engem a betyár,
    hisz én voltam a puttonyos,
    hisz én voltam a puttonyos.

A hordókat kopogtatjuk,
rossz a termés: három hektó.
Nevet ránk az égből Bacchus,
    vágat szekérével hat ló,
    röpíti szekerét hat ló.

ÁMULAT

Farkasszemét néz
a Holddal egy kisfiú.
És pisil, pisil.

AUGUSZTUS

Hull az éj könnye.
És a csillagi csöndbe
potyog a körte.

DARVADOZVA

Egyedül iszom.
Mennyire más, mennyire
a szüreti bor!

DÉLUTÁN

Szobám a csöndé.
Kiabálnak agyamban
gondolataim.

KÚT

Gondjaim kútja!
Vagy hold csücsül benned, vagy
az ég azúrja.
Ágasodon ül egy ölyv,
tollázkodik. Fél a csönd.

TOKAJ

Tisza és Bodrog
önfeledten öleli
egymást, oly boldog.
A mindenható tenger
parancsa eddig zeng el.

PROSZIT!

Koccintsunk, Tokaj!
Hárslevelűd, furmintod
maga a tökély!

HUKK!

Ma sokat ittam.
Fejem körül kerengnek
nézd, a muslicák.

EGY FÉNYRÉSZEZEGHEZ

Újság? Mit mondjak?!
Papíromra pottyant egy
pici drapp lepke.

HOGY HOGYAN ÉLEK?

Lustán, akár a
lajhár, és iparkodón,
mint ezer hangya.

VÁLASZ

Ki a hatalom szekerét tolja,
előbb vagy utóbb a bakra vágyik.

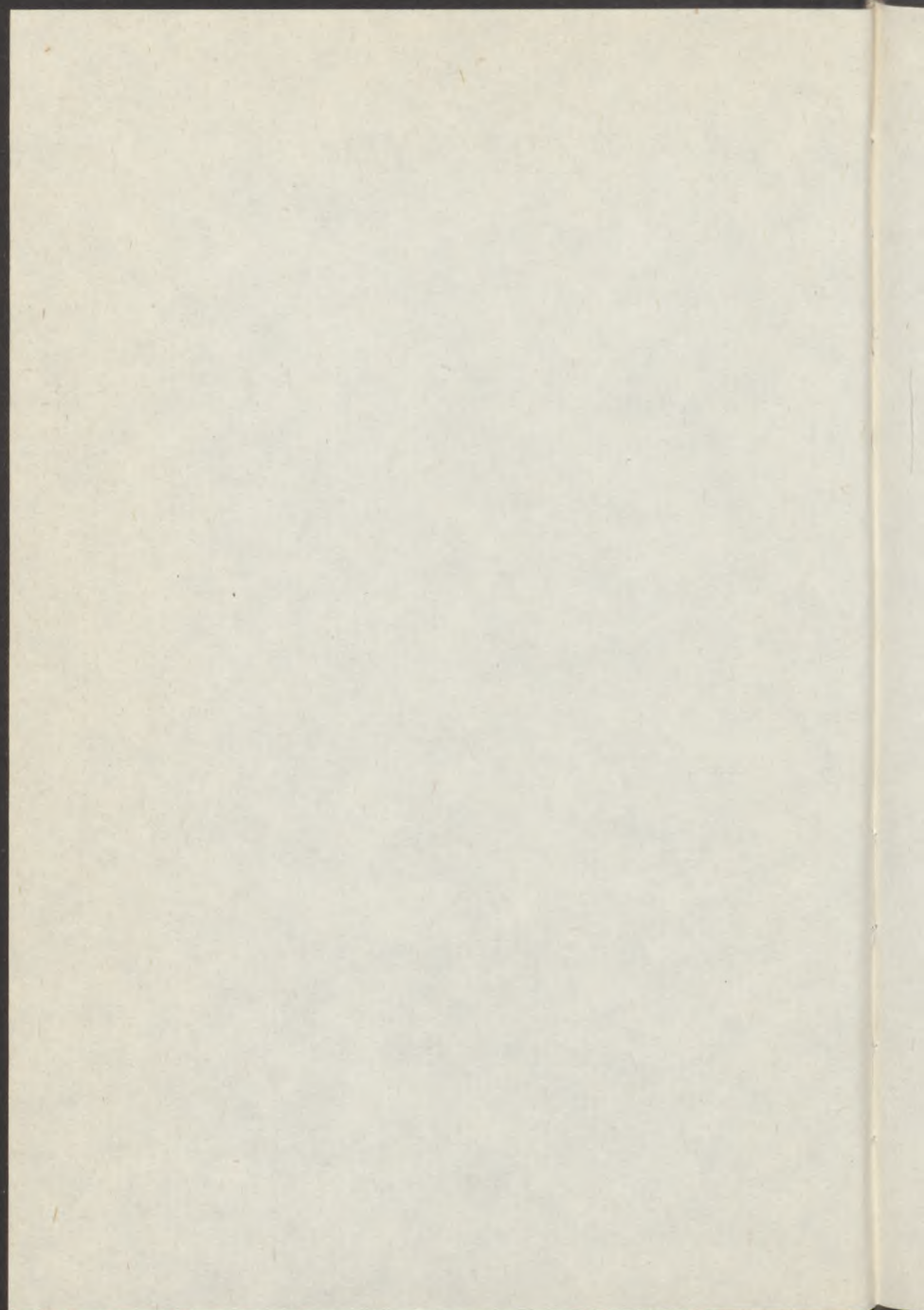

KIS PINTÉR IM RÉHEZ

Beosonok egyszer, be én,
íróasztalodhoz halkán:
megcsókolom tolladat, és
elbújok a szakállamban.

TARTALOM

A SZABADSÁG ANGYALÁHOZ

- Öreg vers / 7
Október / 8
Torkig vagyok / 9
Átok / 11
Világ vagánya / 13
Papírom hava mellett / 14
Bordal / 15
10 haiku / 17
Irgalmatlanul / 19
Magamnak írok / 21
Csönd hull / 22
Morgolódó / 24
Parlandó / 25
Hát ide jutottam / 27
Csoma Pista bácsi / 28
Vallomás a Dunán / 29
Cezarosescu / 31
Önfeledten! / 32

VÁLASZT VILÁGOMTUL

- Az én kicsi fiam / 35
Rédicsi aprószent / 36
Fiamhoz / 37
Bánat / 38
Ezüstvilág / 39
Krónikus osztály / 40
Nagy kék szemeidet örökre lehúnyta / 41
Gyászéj / 42

Napáldozat / 43
Választ világomtul / 44
A Nagy Göncölhöz / 46
Les rám a lombok résein / 48
Fiam! / 49
Faggatom fiamat / 50
Egy kisiút kerget a tenger / 51
Faragj, művész, vádolj! / 52
1989 / 53

ÉVSZAKOK ÓRIÁSKEREKÉN

Négy haiku / 57
Évszakok / 58
Március / 59
Április / 61
Május / 63
Piros ünnep / 65
Falfehéren / 66
Szigliget / 67
Milyen egyszerű / 68
Alig ismerek rád / 69
Őserő / 70
Hazamegyek / 71
Szomorún integetve / 72
Tükrös levél / 73
Szeptember / 74
Rálehel a fákra a tél / 75
November / 76
Negyvenöt évesen / 77
Minden / 79

Rigóhívogató / 80
Már / 81
Daloló aranyhal / 83
A ragadozó látogatása / 84
Látok én egy nagy madarat / 86
Az öregség előszava / 87
Nagy László üzenete / 89
Eger város főutcáján / 90
Immáron ötven / 92
Nyugdíjasok háza / 93
Fohász / 95
Titkok titka / 96
Álmok alagútja / 97
Barna / 99
In memoriam U. J. / 100

TE MEG A TENGER

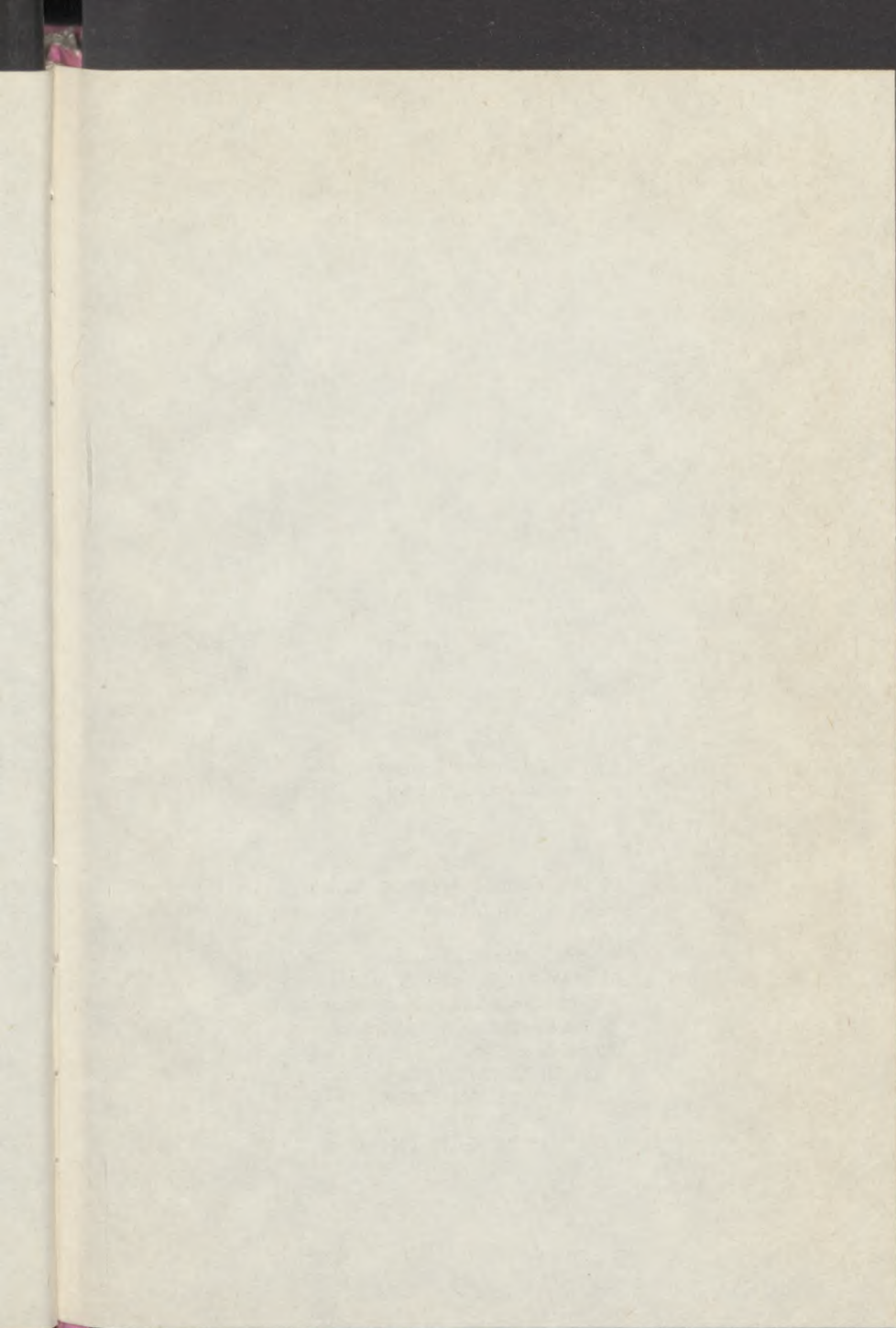
Szemed égboltja alatt / 105
Te meg a tenger / 106
Zsóka / 107
Tengerikék / 108
    Partodon / 108
    Öregek / 108
    Sirályok / 108
    Temetés a tengeren / 109
    Önarckép / 109
Részeg dal / 112
Tengerparton / 113
Tenger / 114

ÁMULAT

- Örök és mulandó / 117
Minden mozog / 118
Tópart / 119
Nagy éjszaka / 120
Csókjaid édesvizével / 121
Csoda kell! / 122
Egy mozdulatról / 125
Utamba kerültél / 126
Elköszönés helyett / 127
Dedikáció / 128
Kritikusom színe előtt / 129
Újvidék kikötőjében / 130
Szüret / 132
Ámulat / 133
Augusztus / 134
Darvadozva / 135
Délután / 136
Kút / 137
Tokaj / 138
Proszit! / 139
Hukk! / 140
Egy fényrészeghez / 141
Hogy hogyan élek? / 142
Válasz / 143
Kis Pintér Imréhez / 144

Szépirodalmi Könyvkiadó
Felelős vezető Szalai Sándor mb. igazgató

90/4802 Franklin Nyomda, Budapest
Felelős vezető: Mátyás Miklós igazgató

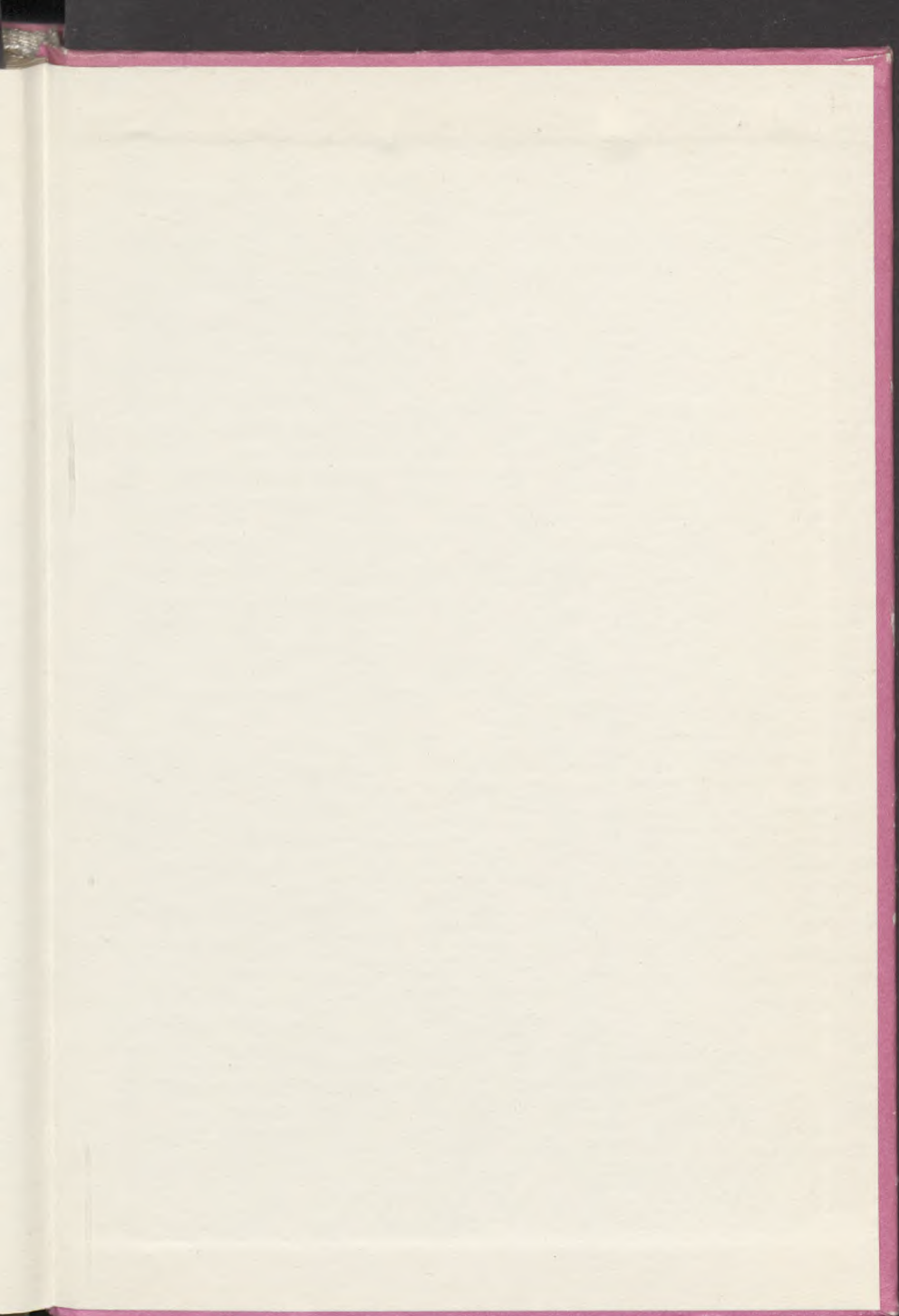
Felelős szerkesztő Domokos Mátyás
Műszaki vezető Szabó György István
Művészeti szerkesztő Kiss Marianne
Műszaki szerkesztő Kapitány Ágnes
A védőborító és a kötéstervezés Egyed László munkája
Készült 7,7 (A/5) ív terjedelemben
Sz 4966-h-9192

ISBN 963 15 4311 0

1603-3

100,- Ft

UTASSY JOZSEF • KESERVES